

فارسی ششم: درس 3 هوشیاری

شکار

پادشاه به دنبال آهو
از لشکرش دور شد...

تشنگی

و به شدت تشنه در کنار کوهی،
چشمه‌ای قطره‌قطره یافت.

Einaky.com

تلاش پادشاه

تلاش پادشاه
برای نوشیدن

ممانعت مکرر
پرنده

پرنده باز هم مانع نوشیدن او می شود.

تصمیم در اوج عصبانیت

Einaky.com

هلاکت پرنده

از دست دادن کنترل خشم

تشنگی شدید

پادشاه در یک لحظه عصبانیت، پرنده را می‌کشد.

زهر اژدها با آب چشمه
مخلوط شده بود.

رکابدار (خدمتکار) حقیقت را
در بالای کوه کشف می‌کند.

پادشاه متوجه وفاداری پرنده
می‌شود، اما دیگر سودی ندارد.

کالبدشکافی یک اشتباه: پیام اصلی داستان

پادشاه

باز

Einaky.com

ویژگی‌ها: عجله، خشم مهارنشده، بی‌فکری.
نتیجه: ندامت و پشیمانی بی‌سود.

ویژگی‌ها: انسان آگاه، آینده‌نگر، وفادار.
نتیجه: فداکاری برای نجات دوست.

هوشیاری یعنی تأمل و فکر کردن قبل از عمل، به‌ویژه در مواقع بحرانی!

شناسنامه ادبی اثر: این داستان از کجا آمده است؟

Einaky.com

نویسنده متن اصلی

حسین واعظ کاشفی
(قرن دهم هجری)

نام کتاب منبع

انوار سهیلی
(بازنویسی ساده‌تر)

ریشه باستانی داستان

کلیله و دمنه
(منبع اصلی و کهن)

نویسنده متن اصلی

واعظ کاشفی
(قرن دهم هجری)

نقشه واژگان مهم

رکاب‌دار = خدمتکار پیاده

ضایع = تلف شده

۲

۴

ندامت = پشیمانی

Einaky.com

۱

تأمل = اندیشه کردن

هلاکت = نابودی /
مخلوط = آمیخته شده

۳

۵

توجه: کلمه «صواب» یعنی درست، با
«ثواب» (پاداش اخروی) اشتباه نشود!

جادوی ادبیات: زبان گفتار در برابر زبان ادبی

زبان گفتار

مطالب عادی و روزمره که برای ارتباط ساده استفاده می‌کنیم.

Einaky.com

زبان ادبی

استفاده از «آرایه‌ها» برای تبدیل جملات عادی به یک اثر هنری زیبا.

کالبدشکافی جمله: نهاد و گزاره

Einaky.com

X-Ray

پادشاه

از کار خود پشیمان شد

نهاد (Subject): کننده کار یا کسی
که درباره‌اش صحبت می‌کنیم.

گزاره (Predicate): بقیه جمله
که درباره نهاد خبر می‌دهد.

خلاصه درس 3 در یک نگاه

پیام داستان: کنترل خشم و دوری از تصمیم‌گیری عجولانه

Einaky.com

ریشه داستان: انوار سهیلی نوشته حسین واعظ کاشفی

دانش زبانی: تشخیص «نهاد» و «گزاره» در جملات